

EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNA I CHIROPTEROLOGICZNA NA POTRZEBY TERMOMODERNIZACJI BUDYNKU

Poznań 08.10.2020

WSTĘP

W myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018r., poz. 142, z późn. zm.) i ustawy z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2018r., poz. 954). projekty dotyczące termomodernizacji i remontów budynków wymagają ekspertyzy stwierdzającej bądź nie gnieźdzenia się ptaków i obecności nietoperzy.

06.10.2020 przeprowadzono kontrolę budynku mieszkalnego przy ul. Spychalskiego 23/Wierzbicę 32 w Poznaniu. Celem kontroli było stwierdzenie lub nie gnieźdzenia się ptaków w sezonie lęgowym oraz czy budynek może stanowić miejsce schronienia nietoperzy. Kontrolowany budynek będzie remontowany w 2021 roku.

METODYKA

Każdą ze ścian budynku dokładnie sprawdzono pod kątem możliwości występowania ptaków. Notowano wszelkie potencjalne siedliska mogące stanowić miejsce gnieźdzenia się ptaków.

Kontrolę chiropterologiczną wykonano prowadząc nasłuch detektorowy (przy pomocy detektora ultrasonicznego Pettersson D-230) przez ok. 45 min. po zachodzie słońca. W tym czasie obserwowano także budynek w celu wykrycia przylatujących nietoperzy.

Foto 1. Kontrolowany, zabytkowy budynek, znajdujący się przy ul. Spychalskiego 23/Wierzbicę 32 w Poznaniu (widok od ulicy Spychalskiego).

Foto 2. Widok na budynek od strony ul. Wierzbicice.

Foto 3. Widok na budynek od strony podwórza.

WYNIKI

Na budynku nie stwierdzono gnieźdzenia się ptaków. Stwierdzono jednak szereg potencjalnych siedlisk wróbla domowego *Passer domesticus*, mazurek *Passer montanus*, jerzyka *Apus apus* czy sikory bogatki *Parus major*. Część z wyżej wymienionych gatunków mogła się gnieździć w br., jednak gniazda mogły już częściowo ulec zniszczeniu. Potencjalne siedliska znajdują się głównie od strony podwórza i są to głównie otwory i szczeliny w elewacji, pod parapetami czy opierzeniem- Foto 4-7. Od strony frontowej (zarówno jak od strony ulicy Spychalskiego jak i Wierzbicice) stwierdzono otwory pod opierzeniem, w których najprawdopodobniej gnieździły się jerzyki- Foto 8-9. Wszystkie stwierdzone ww. otwory mogą stanowić także potencjalne siedlisko rozrodu, hibernacji lub tymczasowego przebywania nietoperzy.

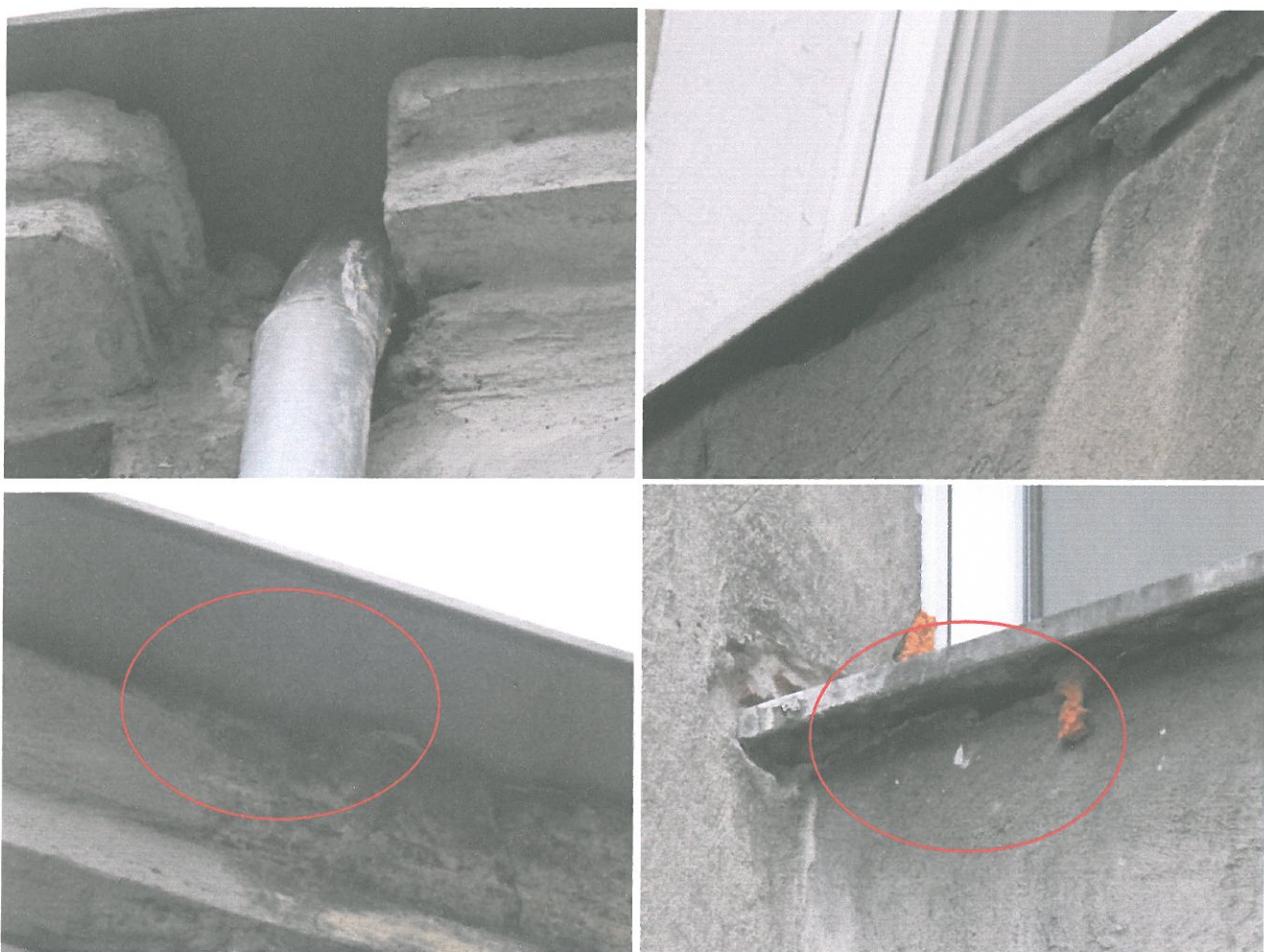

Foto 4-5. Część z potencjalnych siedlisk ptaków znajdujących się na elewacji kontrolowanego budynku od strony podwórza. Otwory te należy zabezpieczyć, wg. poniżej przedstawionych metod, najlepiej do połowy listopada 2020 r.

Foto 8-9. Siedliska lęgowe jerzyka *Apus apus*, które były prawdopodobnie zajęte w 2020 roku. Znajdują się one od strony frontowej budynku.

PODSUMOWANIE I ZALECENIA

Na budynku nie stwierdzono gnieźdzenia się ptaków, stwierdzono jednak szereg dogodnych miejsc gnieźdzenia się ptaków. Siedliska te były prawdopodobnie zajęte przez ptaki w 2020 roku.

- Zaleca się uszczelnienie tymczasowe wszystkich otworów i ubytków znajdujących się pod opierzeniem dachu od strony ulicy Wierzbicice i Spychalskiego- siedliska jerzyka.
- Zaleca się uszczelnienie tymczasowe wszystkich otworów i ubytków znajdujących się od strony podwórza- siedliska jerzyka, wróbla domowego, mazurka i sikory bogatki.

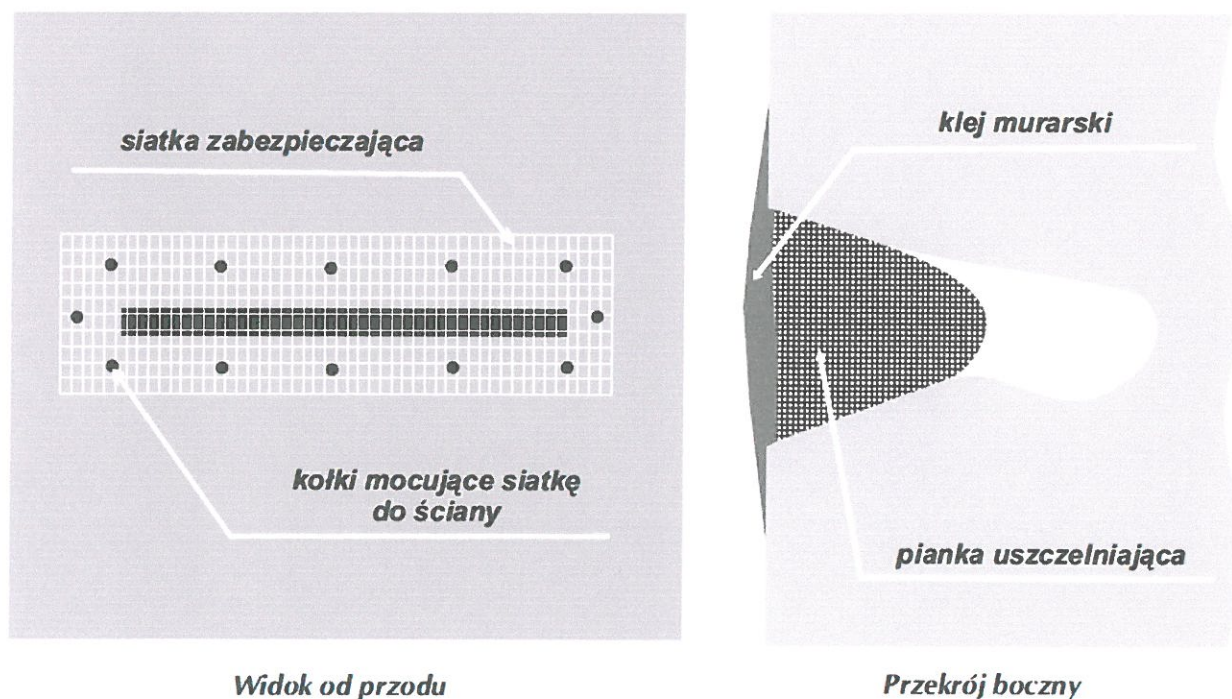
- Zabezpieczenie wykonać najpóźniej do początku lutego 2021 r., jednak najbardziej korzystne będzie zabezpieczenie budynku do połowy listopada 2020 r.
- Wszelkie prace, których konsekwencją będzie zniszczenie siedlisk chronionych gatunków wymaga zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Remont budynku zaplanowano na 2021 rok, jeżeli prace rozpoczną się po 28 lutym 2021r., konieczne będzie przeprowadzenie ponownej kontroli ornitologicznej i chiropterologicznej. Kontrola musi zostać wykonana ok. 10-14 dni przed planowanym rozpoczęciem remontu.

ZABEZPIECZENIE OTWORÓW

Otwory można zabezpieczyć pianką uszczelniającą. Po wypełnieniu szczeliny/otworu, zewnętrzną warstwę należy dodatkowo zabezpieczyć zaprawą lub klejem murarskim- Rys 1. Nie powinno się jednak stosować zbyt cienkiej warstwy zaprawy lub kleju (poniżej 1 cm) ponieważ ptaki, zwłaszcza kawki, potrafią ją przebić i dostać się do miękkiej pianki. Można również wypełniać otwory samą zaprawą lub klejem bez użycia pianki. Drugim polecanym sposobem zabezpieczenia szczelin jest przykrywanie ich siatką drucianą lub mocną siatką plastikową. Siatkę mocuje się do ściany przy pomocy kołków rozporowych (źródło: „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody” P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzieciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz. PTOP Salamandra 2009).

UWAGA: Przed wypełnieniem otworów, należy sprawdzić każde miejsce, przy użyciu latarki i kamery endoskopowej czy nie znajdują się tam nietoperze! Zadanie to powinien wykonać ornitolog/chiropterolog lub pracownicy firmy wykonującej prace zabezpieczające po przejściu specjalnego przeszkolenia pod kątem występowania ptaków i nietoperzy na budynkach.

Ryc. 1. Schemat zabezpieczenia otworów i szczelin.

KOMPENSACJA PRZYRODNICZA

W myśl obowiązujących przepisów, Inwestor zobowiązany będzie do przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej za zniszczone siedliska. Kompensacja polegać będzie na zawieszeniu skrzynek lęgowych dla ptaków oraz schronów dla nietoperzy. Należy zamontować:

1. Skrzynki lęgowe dla ptaków:

- 16 skrzynek lęgowych dla wróbla domowego *Passer domesticus*/ jerzyka *Apus apus* (można zastosować ten sam typ skrzynek), wykonanych z trocinobetonu. Skrzynki można zamontować na ścianie budynku od strony podwórza. 10 skrzynek należy powiesić w jednej linii (w odstępach 10-30 cm) pod opierzeniem ściany, pozostałe można zawiesić także w jednej linii na wysokości 6-8 m nad ziemią w odstępach 1-2 metrów od siebie. Skrzynki można pokryć farbą elewacyjną.

Dla jerzyków można także zastosować system schowanych skrzynek lęgowych, których komora lęgowa znajduje się na nieużytkowanym poddaszu budynku a na elewacji budynku znajduje się jedynie otwór wlotowy. Jest to system preferowany w przypadku budynków objętych ochroną konserwatorską.

2. Rozrodczych dla nietoperzy:

- 2 schrony letnie dla nietoperzy wykonane z trocinobetonu, które także mogą zostać zawieszone na ścianie na wysokości ok. 6 m nad ziemią. Schrony można także pokryć farbą elewacyjną.

Ekspertyzę sporządził

Samuel Odrzykoski

kom: 0048 607-781-904

e-mail: samuel.odrzykoski@gmail.com